

Uitvoeringsrapportage landspakket Aruba

Periode: 1 januari 2024 – 31 maart 2024

Datum: 22 april 2024
Status: Definitief

Uitvoeringsrapportage landspakket Aruba 2024 no.1

1. Inleiding

Sinds begin 2021 werken Aruba en de Tijdelijke Werkorganisatie (hierna: TWO) aan de invulling en uitvoering van een breed palet aan hervormingen zoals beschreven in het landspakket Aruba. Deze hervormingen moeten bijdragen aan de weerbaarheid en veerkracht van de economie en samenleving.

De thema's en maatregelen die zijn vastgelegd in het landspakket worden periodiek uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda, met concrete stappen en acties die genomen moeten worden om de hervormingen te realiseren. Daarnaast wordt door Aruba en de TWO periodiek een rapportage opgesteld over de uitvoering van het Landspakket (hierna: de Uitvoeringsrapportage). Deze Uitvoeringsrapportage omvat een gezamenlijke visie op de voortgang van de afspraken zoals gemaakt in de laatste Uitvoeringsagenda.

Voorliggende eerste Uitvoeringsrapportage van 2024 beschrijft de uitvoering van het landspakket Aruba gedurende de periode 1 januari tot en met 31 maart 2024. Specifiek wordt in de volgende sectie een update gegeven over de voortgang van individuele activiteiten en deelresultaten die gepland waren in de Uitvoeringsagenda Q1 2024. Voor elke uitvoeringsactiviteit geeft een kleurcode een samenvatting van de voortgang. In de kolom toelichting worden bijzonderheden, aandachtspunten of oorzaken van eventuele vertragingen nader toegelicht.

.....
mr. E.C. Wever-Croes
Minister president van Aruba

.....
A.C. van Huffelen
*Staatsecretaris van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties*

2. Voortgang landspakket Aruba op activiteitsniveau

Deze sectie bevat de rapportage over de voortgang van de Uitvoeringsagenda op activiteitsniveau over de periode 1 januari tot en met 31 maart 2024. Voor elke uitvoeringsactiviteit geeft een kleurcode een samenvatting van de voortgang. Deze kleurcodes staan hieronder toegelicht.

	De uitvoering van de activiteit verloopt volgens planning en de opgeleverde resultaten zijn van goede kwaliteit. Als geplande resultaten niet tijdig zijn opgeleverd, dan is daar een goede reden voor en is de verwachting dat deze activiteit nog wel binnen afzienbare tijd afgerond kan worden.
	De voortgang van de activiteit en/of de kwaliteit van de directe resultaten blijft achter bij de verwachtingen. Het risico bestaat dat het beoogde doel van de maatregel of activiteit niet (tijdig) gerealiseerd zal worden. Voortgang en kwaliteit worden nauwgezet gemonitord en waar nodig worden beheersmaatregelen genomen.
	De voortgang en/of de kwaliteit van de resultaten blijft structureel achter bij de verwachtingen. Beheersmaatregelen zijn genomen om de risico's op achterblijvende voortgang en kwaliteit te mitigeren, maar deze hebben voornamelijk niet tot resultaten geleid. Er is een groot risico dat de realisatie van de doelstelling van deze en mogelijk andere maatregelen in gevaar komt.
	Grijs geeft aan dat er voor deze rapportageperiode geen activiteiten gepland stonden in de Uitvoeringsagenda, en dat er dus niets te rapporteren valt.

Thema A: Financieel beheer

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting		
A.1	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de financiële kolom wordt versterkt. Hierbij wordt in ieder geval gekeken naar de financiële en beleidscontrole (centraal en bij de diensten), de auditfunctie, en de positie van de Raad van Advies en de Algemene Rekenkamer. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.1.1	Juridisch kader aanpassen als basis om financiële kolom te versterken.	16. Uitvoeringsbesluit aanbestedingen: publiceren.	Q3 2024		De verordening is ter goedkeuring aan de Staten aangeboden. Afhankelijk van deze goedkeuring kan ook het uitvoeringsbesluit gepubliceerd worden.		
				19. Verslaggevingsstelsel: concept implementatieplan is gereed conform PvA.	29 maart 2024		Het opstellen van het implementatieplan is verder vertraagd. De nieuwe opdrachtnemer is, zoals gepland, eind november gestart, maar deze heeft aangegeven dat afronding voor eind maart niet meer haalbaar is, vanwege andere uitlopende werkzaamheden.		
				23. Implementatieplan Regeling Materieel Beheer bestuurlijk vastgesteld.	29 februari 2024		Concept van het implementatieplan is opgesteld, maar was ten tijde van het opstellen van deze uitvoeringsrapportage nog onder review, waardoor sprake is van verdere vertraging.		
				26. Implementatieplan Verslaggevingsstelsel bestuurlijk vastgesteld.	31 mei 2024		Zie toelichting A.1.1.19. In de nieuwe Uitvoeringsagenda is deze datum verplaatst naar 31 juli 2024.		
				27. Aanbestedingsverordening in werking	Q3 2024		Zie toelichting A.1.1.16.		
		A.1.3	Roadmap verbetering financieel beheer.			5. Aanvullen nulmetingen met Douane en DIMP.	31 mei 2024		Nulmeting Douane is afgerond. Fase A van de nulmeting DIMP is gestart zoals gepland, maar het uitzoeken van de aansluitingsverschillen is complexer dan ingeschat.
						8. Definitief rapport opgeleverd met de blauwdruk voor de inrichting van de financiële werkprocessen (incl. organisatie, personeel en systemen) en het '3-lines-of- defense' model.	29 februari 2024		De blauwdruk en het implementatieplan zijn in concept opgesteld en besproken. Opdrachtnemer is in maart nog een keer extra naar Aruba afgereisd om de concepten af te stemmen met de diverse stakeholders.
						9. Bestuurlijke vaststelling implementatieplan voor de inrichting van de financiële werkprocessen (incl. organisatie, personeel en systemen) en het '3-lines-of- defense' model.	30 mei 2024		Betreft vervolgstap op A.1.3.8. Bestuurlijke vaststelling wordt nog voor 30 mei verwacht.
						10. Opstellen en bestuurlijk vaststellen plan van aanpak informatiemanagement en IT-beheer financiële processen	2 januari 2024		De aanpak is opgesteld en wordt, na afstemming met de organisatie, op een paar punten nog aangepast.
						11. Evaluatie stand van zaken genomen beheersmaatregelen en planning van te nemen vervolgstappen in het kader van het op orde brengen van basiselementen in financieel beheer	29 maart 2024		Evaluatie zou plaatsvinden door de beoogde programmamanager, maar deze heeft zich teruggetrokken. De actualisatie zal op een later moment met alternatieve ondersteuning plaatsvinden.

		A.1.4	Roadmap verbetering begroting.	2. Opstellen cursus begroting en begrotingsproces (updaten Leergang Openbare Financiën Aruba).	29 maart 2024		De update van de Leergang Openbare Financiën Aruba (LOFA) heeft plaatsgevonden. Voor het verwerken van de informatie in een e-cursus wordt externe ondersteuning aangetrokken.
				3. Vaststellen cursus begroting en begrotingsproces (updaten Leergang Openbare Financiën Aruba)	28 juni 2024		Zie toelichting A.1.4.2. Het vaststellen van de LOFA e-cursus zal plaatsvinden door middel van een beta-test onder een kleinere groep gebruikers.
				7. Concept veranderplan begrotingssysteem opgeleverd.	29 februari 2024		Deze activiteit is afgerond en heeft geresulteerd in een beschrijving van de functionele eisen en wensen voor het begrotingssysteem, op basis waarvan het bestuur een principebesluit kan nemen over de implementatie.
				8. Blauwdruk inrichting policy based budgetting gerealiseerd.	30 september 2024		Om een te grote druk op de capaciteit te voorkomen wordt dit traject later in de tijd ingepland. De nieuwe startdatum wordt nog bepaald in afstemming met het traject voor de implementatie van het begrotingssysteem. Zie toelichting A.1.4.9.
		A.1.5	Roadmap verbetering financieel beleid.	2. Opstellen en bestuurlijk vaststellen plan van aanpak doorlichting niet-belastingmiddelen	2 januari 2024		Het plan van aanpak is in concept opgesteld, maar hierbij is gebleken dat verdere bestuurlijke afstemming wenselijk is, omdat de beleidsresultaten ook tot de reikwijdte behoren. Hierdoor kon de bestuurlijke vaststelling nog niet plaatsvinden.
A.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe het gebruik van betrouwbare statistische informatie en data ten behoeve van beleidsontwikkeling en besluitvorming kan worden versterkt. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden	A.2.3	Realisatie van het Implementatieplan Nationaal Statistisch Systeem	2. Ontwerpen technische en Business Intelligence infrastructuur voor het Digitale Data Platform	29 maart 2024		In februari 2024 zijn technische experts ingehuurd die de instellingscommissie van het NSS zullen bijstaan in het ontwerpen van de Business Intelligence infrastructuur (in concept) van het Digitale Data Platform.
A.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of het subsidiebeleid, de uitvoering en de bestaande subsidierelaties voldoen aan de eisen: rechtmatigheid, legitimiteit, effectiviteit en efficiency. Op basis van de uitkomsten zullen aanpassingen aan beleid en/of uitvoering worden doorgevoerd en onrechtmatig verstrekte subsidies met inachtneming van de wettelijke kaders en rechtsbeginselen (indien proportioneel) worden teruggevorderd.	A.3.1	Onderzoek naar subsidiebeleid en -uitvoering.	8. Inhaalslag eindafrekeningen afgerond	28 juni 2024		Het traject loopt conform verwachting en planning.
				9. Implementatieplan quick wins opgesteld	29 maart 2024		Betreft afspraken die de getrouwheid en de rechtmatigheid van de subsidieverlening verbeteren. Een deel is meegenomen in activiteit A.1.3.8 (inrichting financiële werkprocessen). De activiteit zou verder opgepakt worden door de beoogde programmamanager, maar deze heeft zich teruggetrokken. De activiteit zal op een later moment met alternatieve ondersteuning afgerond worden.

A.4	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de inkoopfunctie kan worden versterkt, zodat de overheid op een zo doelmatige en effectief mogelijke wijze de inkoop van goederen en diensten kan verrichten. Daarbij zal centralisatie worden overwogen. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.4.1	Onderzoek naar huidige situatie en doelstellingen.	4. n.n.b.	n.n.b.		
-----	--	-------	--	-----------	--------	--	--

Thema B: Kosten en effectiviteit publieke sector

Maatregel	Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting		
B.1	De landen dragen zorg voor de continuïteit van vitale processen, waaronder in ieder geval wordt verstaan: elektriciteit, olievoorziening, internet en datadiensten, drinkwatervoorziening, vlucht- en vliegtuigafhandeling, scheepvaartafhandeling, betalingsverkeer, de hulpdiensten en communicatie daartussen en medische instellingen.	B.1.1	Doorlopend.				
B.2	Op basis van een integrale doorlichting van de (semi-)overheidsbedrijven en overheidsentiteiten naar legitimiteit van publiek aandeelhouderschap (dienen ze publieke belangen/doelen?), effectiviteit (bereiken ze de doelstellingen?) en doelmatigheid zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.2.1	Doorlichting van (semi-)overheidsbedrijven en overheidsentiteiten.	11. Ontwerp deelnemingenbeleid opgesteld	30 april 2024	Het project is gestart, voor de aanbesteding voor de projectmatige en inhoudelijke ondersteuning was meer tijd nodig dan verwacht, dit om de kwaliteit van de aanbesteding te waarborgen.	
				12. Ontwerp dividendbeleid opgesteld	28 juni 2024	Het project is gestart, voor de aanbesteding voor de projectmatige en inhoudelijke ondersteuning was meer tijd nodig dan verwacht, dit om de kwaliteit van de aanbesteding te waarborgen.	
B.4	Op basis van een integrale doorlichting zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd om de kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheidsorganisatie te verbeteren, waaronder ook wordt verstaan de slagkracht van de ministeriële staven.	B.4.1	Verkenning mogelijkheden wetgevingspool ten behoeve van (tijdelijke) versterking wetgevingsfunctie landen.	5. Werving tijdelijke wetgevingscapaciteit	doorlopende activiteit	Bij alle relevante activiteiten wordt gezien hoe de benodigde wetgevingscapaciteit kan worden georganiseerd.	
		B.4.2	Voorstellen ontwikkelen om kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheidsorganisatie te verbeteren.	8. Opstellen van gezamenlijk KPI rapport/ dashboard voor het meten van kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheid.	Q1 2024	Het ambtelijk concept is conform planning ingeleverd. Bestuurlijke afstemming en oplevering zal binnen afzienbare tijd plaatsvinden.	
				9. Jaarlijkse Roadmap review op ambtelijk niveau uitgevoerd	Q3 2024	Loopt conform verwachting	
		B.4.3	Ontwerpen overheidsorganisatie	5. Opleveren van het eindrapport door Opdrachtnemer inclusief een bestuurlijk vastgelegd afwegingskader, toepassing van het afwegingskader, indeling topstructuur en vervolgstappen.	30 april 2024		Om de kwaliteit van het project en van de besluitvorming te waarborgen, is de datum verschoven naar eind Q2.
		B.4.4	Vervolg trajecten vanuit B.4.3.5	1. Concept aanbestedingsdocumenten Functiehuis, Loopbaanbeleid en Beloningsbeleid inclusief salarisstructuur gereed voor ambtelijk vaststelling.	Q1 2024		De sessies voor het vormgeven van de concept aanbestedingsdocumenten hebben begin maart plaatsgevonden. Verwacht wordt dat de concept aanbestedingsdocumenten binnenkort voor ambtelijke vaststelling gereed zullen zijn

B.5	Op basis van onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden (waaronder overwerkvergoedingen, verlofregelingen, bijzondere beloningen en toeslagen, reizen en reisvergoedingen, etc.) worden voorstellen voor mogelijke versoering ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.5.3	In aanvulling op het vergelijkend onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden wordt een benchmarkonderzoek uitgevoerd waarin de arbeidsvoorwaarden uit de (semi)publieke sector worden vergeleken met de private sector.	9. n.n.b.	n.n.b.	De inzichten naar aanleiding van dit onderzoek worden meegenomen in B.4.3, B.8 en B9. Deze activiteit komt dan ook niet meer terug in de volgende Uitvoeringsagenda.
B.6	In het kader van een optimale personele inzet wordt de formatie, bezetting en daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van overheid en overheidsorganisaties onderzocht. Indien medewerkers onterecht loon ontvangen worden, afhankelijk van de situatie, maatregelen getroffen (o.a. stopzetten salaris, ontslagtraject)	B.6.2	Juridisch kader onderzoeken.	10. Uitvoering Fase 2 PvA niet- integer gedrag afgerond.	15 januari 2024	Het beoogde resultaat is gehaald.
				12. Uitvoering fase 2 PvA proefplaatsing afgerond.	15 januari 2024	Het beoogde resultaat is gehaald.
				14. PvA aanpak moeilijk te re-integreren non-actieven Fase 2 afgerond.	Q1 2024	Het ambtelijk concept is conform planning ingeleverd. Bestuurlijke afstemming en oplevering zal binnen afzienbare tijd plaatsvinden.
B.7	Er wordt een aanpak ontwikkeld gericht op het terugdringen en beheersen van de kosten voor externe inhuur.	B.7.1	Inventarisatie omvang externe inhuur.	3. n.n.b.	n.n.b.	
B.8	Op basis van een doorlichting van de HR-functie (beleid, HR-advies, administratie en instrumentarium) worden verbetervoorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.8.1	Onderzoek naar de HR-functie.	11. HR strategie ambtelijk vastgesteld.	31 januari 2024	Het beoogde resultaat is gehaald.
				12. PvA Leadership programma ambtelijk vastgesteld.	31 maart 2024	Gebleken is dat er een afhankelijkheid is met B.4.3.5. Gegeven deze afhankelijkheid zal het PvA bij afronding van B.4.35. ambtelijk vastgesteld worden. Hiervoor is in de nieuwe UA de datum van 30 augustus opgenomen
				13. HR strategie bestuurlijk vastgesteld.	31 maart 2024	Deze actie volgt op B.8.1.11. De deadline is in overleg verschoven naar 30 april 2024 om meer ruimte te bieden voor het creëren van het gewenste draagvlak.
B.9	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek wordt strategisch personeelsbeleid ontwikkeld. Hieronder wordt in ieder geval verstaan: -een strategische personeelsplanning i.r.t. de uitkomsten van de doorlichting onder B.4;-invoer van een prestatie-management systeem binnen het ambtelijk apparaat;-het beperken van de politieke invloed op personeelsaangelegenheden.	B.9.1	Analyse hoe strategisch personeelsbeleid te moderniseren.	12. Plan van aanpak inclusief Visie m.b.t. E-HRM voor Land opgesteld en ambtelijk vastgesteld.	Q1 2024	Het plan van aanpak wordt intern gereviseerd. De datum is in overleg verschoven naar 31 mei 2024.
		B.9.2	P-cyclus met prestatie-managementinvoeren.	2. Inwerkingtreding P-cyclus met rechtsgevolgen	Q1 2024	Naar verwachting wordt dit traject volgens planning afgerond.

B.10	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen de behoefte en kosten met betrekking tot huisvesting inzichtelijk worden gemaakt en mogelijkheden tot kostenverlaging en verbeteringen worden onderzocht en, indien aanwezig, worden doorgevoerd. Beoogd is een kostenreductie van 20% in 5 jaar (begroting 2020 als ijkpunt) die verwerkt is in de begroting voor 2025.	B.10.0	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
B.11	In het kader van een efficiënte overheid zullen de mogelijkheden voor een digitale overheidsomgeving en digitale dienstverlening worden onderzocht. Op basis van een onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.11.2	Digitalisering dienstverlening overheid.	4. Quick scan uitgevoerd ten behoeve van actieplan E-governement	Q1 2024		Quick scan is volgend planning uitgevoerd.
				5. Quick Scan ambtelijk vastgesteld	30 april 2024		Loopt conform planning

Thema C: Belastingen

Maatregel	Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting	
C.1	C.1.2	Implementatie nieuw fiscaal stelsel.	5. Het voeren van verkennende gesprekken over eventuele verdere ontwikkeling van het fiscaal stelsel van Aruba.	Q1 2024		Aruba heeft in 2023 twee hervormingen doorgevoerd aan het belastingstelsel. Aruba heeft besloten de macro-economische effecten hiervan te analyseren en zich daarnaast te richten op de optimalisatie van de belastingdienst. Mede naar aanleiding van dit besluit heeft een bestuurlijk overleg tussen Aruba en Nederland plaatsgevonden.
			6. Middellange termijnplanning ambtelijk gereed.	Q1 2024		Dit beoogde resultaat is afhankelijk van C.1.2.5. Reden waarom er geen acties in het kader van het Landspakket zijn ondernomen.
			7. Middellange termijnplanning bestuurlijk vastgesteld.	31 mei 2024		Dit beoogde resultaat is afhankelijk van C.1.2.5. Reden waarom er geen acties in het kader van het Landspakket zijn ondernomen.
C.4	C.4.1	Optimalisering en modernisering Belastingdienst.	13. n.n.b.	n.n.b.	Inmiddels is duidelijk welke stappen Aruba in deze wil zetten. In de nieuwe Uitvoeringsagenda zijn daarvoor de eerste acties opgenomen, die in plaats komen van deze activiteit.	
	C.4.2	Inhalen achterstanden Belastingdienst	1. Opleiding en training van het ondersteunend team tbv het inhalen van achterstanden in de bezwaarafhandeling gerealiseerd.	Q1 2024		Afgerond volgens planning.
			2. Inhaal achterstanden bezwaarafhandeling team gestart	Q2 2024		Verwachting is dat dit volgens planning gestart zal worden.
	C.4.3	Samenwerking FIOD/FIOT	1. Plan van Aanpak samenwerking FIOD/FIOT ambtelijk vastgesteld	29 februari 2024		Het Plan van Aanpak is tijdig in concept aangeleverd, nu wordt gewerkt aan een spoedige ambtelijke vaststelling.
2. Plan van Aanpak samenwerking FIOD/FIOT bestuurlijk vastgesteld			31 maart 2024		Het Plan van Aanpak wordt naar verwachting op zeer korte termijn bestuurlijk vastgesteld.	

C.5	Er wordt een Belastingregeling voor Nederland en Aruba overeengekomen, in lijn met minimum Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) voorwaarden waarbij o.a. wordt gekeken naar het voorkomen mogelijke winstverschuivingen.	C.5.1	Invoering Belastingregeling.	3. Invoering Belastingregeling (BRNA).	n.n.b.	Zie C.5.1.4
				4. Ambtelijk overleg en voltooid concept van een budget neutrale belastingregeling NL-AUA (BRNA)	Q1 2024	Gesprekken tussen Aruba en Nederland om tot consensus te komen over een budgetneutrale oplossing lopen nog en worden daarom in Q2 voortgezet.
				5. Ambtelijke en bestuurlijke accordering van de belastingregeling NL-AUA (BRNA)	Q2 2024	De gesprekken die in het kader van C.5.1.4 worden gevoerd zijn bepalend voor deze actie.

Thema D: Financiële sector

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting
D.3	Er wordt een onderzoek uitgevoerd naar de maatschappelijke kosten van de eigen munt versus dollarisatie door een externe onafhankelijke partij. Besluit over wenselijke monetaire structuur. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek zullen de maatregelen worden bepaald en geïmplementeerd.	D.3.1					Dit traject wordt voorlopig nog niet opgepakt.
D.4	Er vindt modernisering plaats van bekende tekortkomingen in wet- en regelgeving, in ieder geval invoering Depositogarantiestelsel (DGS en modernisering resolutieraamwerk). Overzicht van welke wetgeving zou moeten worden aangepast, vervolgens aanpassing, besluitvorming en implementatie van de wetgeving.	D.4.1	Aanpassing DGS en wetgeving rondom bestrijding witwassen en terrorismebestrijding.	5. Vaststelling landsbesluit DGS	Q4 2024		Er ligt een ruw ontwerp voor het landsbesluit, dat zal worden vervolmaakt. Daarnaast wordt een geheel nieuw ontwerp-Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening toezicht kredietwezen en enkele andere landsverordeningen opgesteld, waaronder de faillissementsverordening. DNB (De Nederlandse Bank) ondersteunt in dit traject. Gezien de complexiteit van de voornoemde trajecten kan nu niet ingeschat worden wanneer het landsbesluit DGS geslagen wordt.
				6. Inwerkingtreding landsbesluit DGS	n.n.b.		Zie D.4.1.5
		D.4.2	Aanpassing overige wetgeving conform wetgevingskalender.	4. Ministeriële regeling Consumentenkrediet afgekondigd	n.n.b.		Een voorstel over de maximale kredietvergoeding is inmiddels met de CBA besproken. Volgende stap is besluitvorming door de Minister van Economische Zaken, waarna de MR kan worden afgekondigd. Dit staat nu gepland voor Q2 2024.
				5. Ministeriële regeling Consumentenkrediet in werking.	1 januari 2025		Dit loopt volgens planning
				6. Bepalen van de vervolgstappen.	n.n.b.		Deze actie vervalt, met het realiseren van actie D.4.2.4 en D.4.2.5 is de nieuwe regeling ook geïmplementeerd.
7. Additionele advies m.b.t. ministeriële regeling consumentenkrediet ingewonnen en nader onderzoek verricht	31 december 2023		Is volgens planning afgerond				

Thema E: Economische hervormingen

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting
E.1	Er zal een integrale analyse van het huidige arbeidsmarktbeleid, wet- en regelgeving worden uitgevoerd op basis waarvan het arbeidsmarktbeleid wordt geactualiseerd en gemoderniseerd. Maatregelen als arbeidstijdverkorting, deeltijdwerken, contracten voor bepaalde tijd, versoepelen ontslagrecht, wegnemen belemmeringen voor aannemen buitenlandse arbeidskrachten, illegale tewerkstelling en bestrijding van de jeugdwerkloosheid zullen in de analyse worden betrokken. Op basis van de analyse worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.1.1	Analyse van arbeidsmarktbeleid en wet- en regelgeving.	11. Implementatie PvA Bijstand ambtelijk vastgesteld.	15 december 2023		In de vorige UR werd gerapporteerd dat de ambtelijke vaststelling in januari werd verwacht. Echter vergde de afstemming tussen TWO's meer tijd waardoor de ambtelijke vaststelling eind Q1 is afgerond
				12. Implementatie PvA Handhaving ambtelijk vastgesteld.	15 december 2023		In de vorige UR werd gerapporteerd dat de ambtelijke vaststelling in januari werd verwacht. Echter vergde de afstemming tussen TWO's meer tijd waardoor de ambtelijke vaststelling eind Q1 is afgerond
				13. Implementatie PvA Doorontwikkeling DPL ambtelijk vastgesteld.	15 december 2023		In de vorige UR werd gerapporteerd dat de ambtelijke vaststelling in januari werd verwacht. Echter vergde de afstemming tussen TWO's meer tijd waardoor de ambtelijke vaststelling eind Q1 is afgerond
				14. Implementatie PvA arbeidsmarktbeleid ambtelijk vastgesteld.	31 januari 2024		In de vorige UR werd gerapporteerd dat de ambtelijke vaststelling in januari werd verwacht. Echter vergde de afstemming tussen TWO's meer tijd waardoor de ambtelijke vaststelling eind Q1 is afgerond
				17. Implementatie PvA bijstand bestuurlijk vastgesteld.	15 februari 2024		Zie toelichting E.1.11, in de nieuwe Uitvoeringsagenda is als datum nu 30 augustus 2024 opgenomen.
				18. Implementatie PvA handhaving bestuurlijk	15 februari 2024		Zie toelichting E.1.12, in de nieuwe Uitvoeringsagenda is als datum nu 30 augustus 2024 opgenomen.
				19. Implementatie PvA Doorontwikkeling DPL bestuurlijk vastgesteld.	15 februari 2024		Zie toelichting E.1.13, in de nieuwe Uitvoeringsagenda is als datum nu 15 oktober 2024 opgenomen.
				20. Implementatie PvA arbeidsmarktbeleid bestuurlijk vastgesteld.	5 april 2024		Loopt volgens planning.
E.2	De informele economie en illegale arbeid wordt tegengegaan. Op basis van onderzoek naar de omvang van de informele economie zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.2.1					Vervolgstappen worden bepaald mede n.a.v. uitkomsten E3.

E.3	<p>Illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten wordt tegengegaan.</p> <p>Er zal onderzoek worden gedaan naar illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten. Op basis van de resultaten en aanbevelingen worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	E.3.2	<p>Uitwerking aanpak van illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten</p>	1. PvA optimalisering data verzameling personeelsbehoefte op de arbeidsmarkt bestuurlijk vastgesteld.	31 maart 2024		De plannen zijn in concept opgesteld echter heeft de ambtelijke vaststelling nog niet plaatsgevonden waardoor de datum van bestuurlijke vaststelling verschuift.
				2. PvA bouwen interface DAO-CENSO bestuurlijk vastgesteld	31 maart 2024		De plannen zijn in concept opgesteld echter heeft de ambtelijke vaststelling nog niet plaatsgevonden waardoor de datum van bestuurlijke vaststelling verschuift.
				3. Implementatie PvA aanbevelingen onderzoek garantstellers voor buitenlandse arbeidskrachten bestuurlijk vastgesteld.	31 maart 2024		De ambtelijke vaststelling heeft nog niet plaatsgevonden waardoor de datum van bestuurlijke vaststelling verschuift.
				4. Data autorisatie matrix ambtelijk vastgesteld.	5 april 2024		De datum van de ambtelijke vaststelling is in goed overleg verschoven naar 30 juni.
				5. Bestuurlijke (her)accordering Langertermijn acties E.3	1 januari 2024		De lange termijn acties zijn volgens planning geaccordeerd.
E.4	<p>Bewerkstelligd wordt dat het stelsel van sociale zekerheid een activeringsfunctie zal hebben, met de juiste prikkels, waarbij tevens zorggedragen wordt voor adequaat sociaal vangnet. Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Bezien in samenhang met de maatregelen omtrent de hervorming van de arbeidsmarkt.</p>	E.4.2	<p>Onderzoek naar stelsel van sociale zekerheid.</p>	2. Roadmap Arbeidsmarkt en Sociale Zekerheid vastgesteld.	15 mei 2024		Dit traject loopt volgens planning
				3. Roadmap Arbeidsmarkt en Sociale Zekerheid bestuurlijk vastgesteld	n.n.b.		n.v.t.

E.5	Aruba verhoogt de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 (in 2025), tenzij uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 jaar in 2025 niet realistisch is en er alternatieve voorstellen zijn met hetzelfde budgettaire effect. Een onafhankelijk economisch instituut (aangewezen door de TWO in overleg met het land) brengt in kaart wat de structurele budgettaire effecten zijn voor de betaalbaarheid van de pensioenen en sociale zekerheid als de pensioengerechtigde leeftijd wordt verhoogd naar 66 jaar in 2025 en verder verhoogd zou worden door koppeling aan de levensverwachting en rekest de alternatieve voorstellen door. De uitkomsten worden voorgelegd aan Aruba en Nederland waarna in overleg bekeken wordt hoe er invulling wordt gegeven aan de onderzoeksresultaten.	E.5.0	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
E.6	Ondernemerschap en het investeringsklimaat zullen worden bevorderd. Daarbij is o.a. van belang dat het vergunningstelsel wordt geoptimaliseerd, de costs of doing business worden verlaagd, en bureaucratie (red tape) wordt weggenomen. Op basis van een integrale doorlichting van (o.a.) wet- en regelgeving zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.6.2	Zie maatregel	3. Vereenvoudiging openen bankrekening gerealiseerd.	n.n.b.		De concept landsverordening basisbetaalrekening is aangeboden door de Minister van Economische Zaken aan de ministerraad en ligt nu bij Directie Wetgeving ter verdere afhandeling.
				9. Concept Roadmap ambtelijk vastgesteld.	n.n.b.		n.v.t.
				10. Ontwerp consumentenbeschermingsverordening aangeboden aan RvA.	Q3 2024		Dit traject loopt volgens planning. In Q2 wordt het wetsontwerp en memorie van toelichting aangeboden aan Directie Wetgeving.
				11. Detachering ACM/AFTA gerealiseerd.	Q1 2024		De detachering loopt enige vertraging op aangezien de constructie van detachering verandering ondergaat. Het verzoek voor financiering van de totale kosten voor de detacheringen zal aangevraagd worden bij TWO Nederland. Het streven is in het laatste kwartaal van 2024 te starten met de detachering.
				12. PvA aanpassing vestigingsverordening.	Q1 2024		Het concept PvA is volgens planning aangeleverd.
E.7	Ontwikkelen en implementeren grondbeleid en ruimtelijk orderingsbeleid.	E.7.3	Bestuurlijke heroverweging inning en afhandeling juridische zaken.	4. Inregeling nieuwe wijze van inning.			n.v.t.
				5. Inregelen nieuwe wijze afhandeling juridische zaken.	n.n.b.		n.v.t.

Thema F: Zorg

Maatregel	Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting	
F.3	F.3.2	Versterken eerstelijnszorg.	4. samenwerkingsprotocol voor de kennisuitwisseling tussen HAVA en ASHA vastgesteld	29 maart 2024		De samenwerkingsovereenkomst is in december 2023 gesloten.
			5. Eerste zes protocollen voor samenwerking eerste en tweede lijns zorg gereed	28 juni 2024		Onder begeleiding van een facilitator werken specialistenvereniging ASHA en Huisartsenvereniging HAVA aan de tot stand koming van de protocollen.
			9. Feitelijke start eerste cohort huisartsen in opleiding naar Arubig artsen	30 augustus 2024		Dit loopt volgens planning. De voorbereidingen zijn opgestart (o.a. vacatureplaatsing, selectie kandidaten en overige voorbereidende werkzaamheden)
			10. Evaluatie contracteringssysteem AZV-huisartsen	28 maart 2024		De evaluatie is volgens planning afgerond.
	F.3.4	Aanpassen verzekeringspakket.	1. Startnotitie Aanpassing Landsverordening Algemene Ziektekosten Verzekering bestuurlijk vastgesteld.	Q4 2024		Verloopt volgens planning.
	F.3.5	Kostenbesparing laboratoria.	2. Rationalisering van de tarieven van laboratoriumtesten ingegaan.	29 maart 2024		De nieuwe wijze van tarifiering is volgens planning ingegaan.
	F.3.6	Gegevens en kennis uitwisselen tussen zorgaanbieders.	3. Integratie Electronische Patiëntendossiers (EPD)	20 december 2024		Deze actie behelst het de mogelijkheid tot integratie op initiatief van het ministerie van de EPD's bij de ziekenhuizen. Als dat gerealiseerd is, kan worden toegewerkt naar een nationaal EDP. Ziekenhuis HOH heeft een consultant aangetrokken om de TOR te formuleren, waarbij integratie vanuit het Ministerie aan zowel HOH als IMSan en Respaldo is meegegeven als randvoorwaardelijk. Voorts worden de mogelijkheden voor een nationaal EPD onderzocht.
	F.3.7	Kostenbesparing Farmaceutische zorg.	3. Landsbesluit Verpakte Geneesmiddelen in werking.	15 april 2024		De stukken zijn in concept gereed en dienen nog gecontroleerd te worden door de Directie Wetgeving en Juridische Zaken. Daarna kan het Landsbesluit worden geslagen.
	F.3.9	Verbeteren Infrastructuur, inrichting en organisatie ziekenhuiszorg.	2. Voorgangsrapportage samenwerking ziekenhuizen HOH en Imsan ingeleverd	Q1 2024		De voortgangsrapportage is volgens planning ingediend, waaruit voortgang blijkt op de samenwerking in onder meer de gebieden ICT, oogheelkunde, calamiteiten en inkoop.
	F.3.10	Oprichting Kwaliteitsinstituut Zorg.	1. Wet- en regelgeving bestuurlijk vastgesteld	n.n.b.		De wet- en regelgeving is concept opgesteld. Nu wordt het financieel model nader uitgewerkt.
	F.3.11	Meerjarig financieel kader (prioriteit 1 zorgconvenant)	2. Prognosemodel aangevuld met interventiemogelijkheden	28 juni 2024		Er wordt gewerkt aan de verfijning van het prognosemodel. Onder meer is daartoe een Nederlandse zorgconoom in maart twee weken in Aruba geweest.

Thema G: Onderwijs

Maatregel	Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting	
<p>G.1 Een expertgroep uit de vier landen / groep onderwijsexperts uit de vier landen voert een doorlichting uit van het gehele onderwijsbestel, met inbegrip van alle publieke en particuliere betrokken partijen, inclusief de overheid. Hierbij komen in ieder geval aan de orde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderwijskwaliteit, lesmethoden en – middelen; - aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt; - doorstroom tussen ko, po, vo en mbo/ho/wo (al dan niet in Europees Nederland); - doelmatigheid en doeltreffendheid van de onderwijsbekostiging, mitigeren van inefficiënties in het systeem; - versterken van de kwaliteitsverbetering door effectief toezicht door onder andere de inspecties; samenwerking onderwijs- en ontwikkelingsvoorzieningen in de regio (en eventueel Europees Nederland). <p>Hierbij worden in elk geval de onderwijsinspecties van de vier landen betrokken.</p> <p>Op basis van de uitkomsten van de doorlichting worden maatregelen ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	G.1.2	Duurzaam registratiesysteem kerngetallen.	2. Implementatie duurzaam registratiesysteem kerngetallen gestart	29 maart 2024		De implementatie van een duurzaam registratiesysteem kerngetallen is volgens planning gestart.
			3. Projectleider implementatie duurzaam registratiesysteem kerngetallen aangesteld.	29 maart 2024		De sollicitatieprocedure is in gang gezet en wordt volgens planning afgerond.
			4. Technische eisen, wensen en behoeften registratiesysteem zijn geïnventariseerd	30 september 2024		Dit traject loopt volgens planning.
			5. Kerngetallen vastgesteld.	30 september 2024		Dit traject loopt volgens planning.
			6. Uitvoeringstoets/ uitvoeringsanalyse is verricht en geëvalueerd.	16 december 2024		Dit traject loopt volgens planning.
	G.1.3	Instellen eenduidig taalbeleid	3. Afsluitend gesprek voortgang implementatie taalbeleid	15 januari 2024		Gesprek heeft naar tevredenheid plaatsgevonden en dit traject is daarmee afgerond.
	G.1.5	Professionaliseren leraren	1. Professionaliseringskader ontwikkeld	1 juli 2024		De opdracht om te komen tot een professionaliseringskader is uitgezet, dit traject loopt volgens planning.
	G.1.6	Ontwikkeling actuele en relevante leermiddelen	1. Schoolbesturen zijn in staat per schooltype de procedure voor het kiezen van de juiste leermiddelen te volgen	1 oktober 2024		Dit traject loopt volgens planning
			2. Behoeften aan licenties voor leermiddelen en voor het contextualiseren van leermiddelen zijn geïnventariseerd.	16 december 2024		Dit traject loopt volgens planning
			3. Lijst met methodes die ontwikkeld moeten worden geformuleerd.	16 december 2024		Dit traject loopt volgens planning
G.1.7	Optimale infrastructuur	1. Nulmeting staat schoolgebouwen afgerond.	1 oktober 2024		Dit traject loopt volgens planning	
		2. Nulmeting inrichting schoolgebouwen afgerond.	1 oktober 2024		Dit traject loopt volgens planning	
G.1.8	Ontwikkeling sterk zorgstructuur systeem	1. Visie op interne leerlingenzorg van algemeen naar specifiek herzien.	1 juli 2024		Dit traject loopt volgens planning	

Thema H: Versterken rechtsstaat

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting
H.1	In het belang van stabiliteit van de openbare orde en veiligheid worden tot nader orde geen bezuinigingen toegepast die de operationele uitvoeringscapaciteit binnen de meest vitale sectoren van de rechtsstaat (Politie, Douane, Landsrecherche, OM, Hof, Kustwacht, gevangeniswezen en de veiligheidsdienst) beperken.	H.1.1	Doorlopend, op basis van op 29 januari 2021 aangeleverde nulmeting.				
H.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe de (fysieke en online) goksector hervormd moet worden. Doelstelling is het verhogen van de inkomsten voor de overheid. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	H.2.1	Behandeling en implementatie Landsverordening Toezicht Kansspelen.	11. PVA Consumentenbescherming ambtelijk vastgesteld	n.n.b.		Naar verwachting zal onderzoek van H.2.12 relevante informatie hiervoor bevatten. Als de KSA is opgericht zal deze organisatie hier als ZBO verder invulling aan geven.
				12. Uitzetten Onderzoek Kansspelverslaving	n.n.b.		Het onderzoek kan niet uitgezet worden via het onderzoeksinstituut van JenV. JenV kijkt welke mogelijkheden er zijn om het onderzoek vanuit Nederland te laten opzetten.
				15. Beleidsdocument n.a.v. ministeriële regeling bestuurlijk vastgesteld.	n.n.b.		Als de KSA is opgericht zal deze organisatie hier als ZBO verder invulling aan geven, met inachtneming van zienswijze Kabinet. Zienswijze kabinet t.a.v. kansspelen geschiedt in tranches.
				16. Letter of Intent DAC-KSA bestuurlijk vastgesteld.	n.n.b.		Betreft samenwerkingsovereenkomst tussen de Departementen voor Casinowezen (DAC) en de KSA. Als de KSA is opgericht zal deze organisatie hier als ZBO verder invulling aan geven.
				17. Oplevering onderzoek kansspelverslaving	n.n.b.		In afwachting van het advies van het onderzoek van H.2.1.12 zal dit wel/ niet worden uitgezet
				18. Kwartiermaker KSA aangesteld.	Q1 2024		Vanwege een aanvankelijk verschil in uitgangspunt tussen Aruba en Nederland is de sollicitatieprocedure aangepast en verschuift hierdoor de datum.
H.9	Landen werken gezamenlijk toe naar een geharmoniseerd niveau van bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk middels een Rijkswet. Een plan van aanpak zal worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	H.9.1	Op basis van vastgesteld plan van aanpak projectfase uitvoeren.	6. Hoofdstuk 3 concept wetsontwerp	30 juni 2024		Het opstellen van hoofdstuk 3 van het concept-wetsontwerp verloopt volgens planning.
				7. Uitvoeringstoets wetsontwerp	n.n.b.		De uitvoeringstoets van hoofdstuk 2 van het concept-wetsontwerp verloopt volgens planning, de oplevering wordt juni 2025 verwacht.
				8. Duidelijkheid bijstandsverzoek landen	1 januari 2024		De contouren van de invulling van het bijstandsverzoek zijn bekend, maar nog niet geconcretiseerd door capaciteitsproblemen bij JenV.

H.12	Beheer en toezicht t.a.v. het criminaliteitsfonds wordt op orde gebracht. Curaçao en Sint Maarten volgen de aanbevelingen uit de rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving op. Uiterlijk 1 april 2021 hebben de landen een onafhankelijke organisatie aangewezen die het fonds controleert op het opvolgen van de aanbevelingen en rapporteert of het fonds naar behoren werkt.	H.12.3	Wijziging van de Landsverordening Criminaliteitsbestrijdingsfonds.	1. Eindrapportage over PVA opgeleverd.	1 februari 2024		De eindrapportage is opgeleverd waarmee dit traject is afgerond.
H.13	Aruba komt met behulp van Defensie voor 1 maart 2021 met een plan van aanpak om de verouderde dienstplichtverordeningen aan te passen en om de ARUMIL te professionaliseren, waarbij onder andere de doorstrooimogelijkheden van de ARUMIL naar de landelijke veiligheidspartners worden verankerd.	H.13.2	Opstellen moderne rechtspositie regeling voor Caribische beroepsmilitairen, inclusief wettelijke inkadering.	2. Concept landsverordening en landsbesluit rechtspositie Arumil	Q1 2024		Dit traject heeft vertraging opgelopen omdat de feedback rondes van MinDef Nederland op de conceptversies later plaatsvinden dan gedacht.
				3. n.n.b.	n.n.b.		n.v.t.